

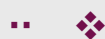
nyitó oldal
 impresszum
 beküldési feltételek
 költség hozzájárulás
 kapcsolat

Tartalom

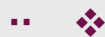
próza, versek

Andrassew Iván:
 Az asztrálgémánt
 Baka István: A lombon átszúrt
 Balázs Gyula:
 Intelem önmagamhoz
 Baranyi Ferenc: Levél
 Bárdos László: Születés
 Bittner János: Civódások
 Bodó Csiba Gizella: Égtájak
 Csiki András:
 Lenyomom a kilincset
 Doros Judit:
 Szilvalekvár, mázas bödönben
 Fetykó Judit: Folyók
 Jahoda Sándor: Sorok egy
 szürrealista festmény alá
 Jeney András : Őszi vers
 Kamarás Klára: Utolsó lap
 Kisslaki László: Ló a síneken
 Köves József: Napnál világosabb
 Márton Levente:
 A halál muzsikása
 Millei Ilona: Így fogyunk el
 Móricz Eszter: Hallod?
 Németh Tibor: Szenvedély
 Nógrádi Gábor: Ki vagy te?
 Péter Erika: Nyáralkonyi álmok
 Sárközi László: Boldogok vagyunk
 Szent Ferenc: Lánykák lábai alatt
 T. Ágoston László:
 Jogállamban élünk, uram...
 Verzár Éva: Kelj fel és járj!

gondolatok

Ady Endre: Akik nem házasodnak
 Aszalós Sándor: Olimpia után

elfeledettek Marconnay Tibor

Kaskötő István Néhány szó a hazáról

Elítéltek majd érte tudom, de mit tegyek?
 Hazám már régen,
 olyan mit elvártok tőlem nincs nekem.
 A kis falut hol születtem,
 eltörölte a bölcs közigazgatás,
 ami maradt az is fájón idegen.
 A nagyutcára már rá sem ismerek.
 Hol régen a sok büszke karcsú akác,
 édes-emlékes cirmos eper, meg nyárfa állt...
 Most semmi!

Magányos, borzas varjú károg
 a csupasz villanypóznán...
 Kár, kár, kár...
 Gyermekkorom kis hazája volt-nincs
 s károg a varja...
 nem a múltat, a jelent siratja.
KÁR.

Az öreg temetőt felverte a gaz.
 Fejfák, régen-holt ősök emlékeztetője,
 - nevekkel, mint engem tart számon a világ -
 már térdre rogyva porlad.
 Útját vesztett hangya sietve fut rajta át,
 keresve, kutatva, mint jómagam,
 hazátlan, hontalan.

Ez lenne hát, miért *élni és halni kell?*

Dőlt kerítés mögül gyanakvó szempár kísér,
 Nincs se adjon, se fogadj isten...
 Sem ember sem föld itt engem
nem takar, nem ápol.
 Megyek lehajtott fővel, én az idegen,
 mint a kitagadott, a szülői házból.

Barát sincs már,
 vagy holt, vagy részeg,

Könyvajánló

**A
 MERCATOR STÚDIÓ**
 kiadásában megjelent
 e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
 Fetykó Judit:
 Az ablakvitéz
 Fetykó Judit:
 Epreskert

G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
 Túl a netovábbon

Kamarás Klára:
 Letenyei fák
Kaskötő István: Számadás

Kárpáti Tibor:
 Csillagzapor
Sárközi László: Csikágó

Sárközi László:
 Hellén szerenád
Pápay Aranka:
 Örvények felett
Várad József:

A próbára tett táltos
Verzár Éva:
 Tüzet viszek...

Ajánlott Honlapok

Aurin
 Fantázia, Irodalom,
 Művészet
 Baka István Alapítvány
BARÁTOK
 Irodalom. Művészet
 Digitális Irodalmi
 Akadémia
 Hetedhétatár
HUMANISTAmozgalom
 Irodalmi Rádió
 Közkinccs
 Litera
 Irodalmi Portál
 Magyar Elektronikus
 Könyvtár
 Mercator Stúdió
 Elektronikus Könyvkiadó
 Másképp látók

EGY TÁNCOSNÓ PORTRÉJA
ELHAGYOTT NŐ PANASZA
EZER HOMÁLY TAKAR
HAJNAL VAN, PÁRIZS MÉG ALSZIK...
HAJNALTÓL ESTIG
IFJÚSÁG
JELENÉS A HÓMEZŐN
NYÁRFA
NOVEMBER, SZEGÉNY KICSI LÁNY
VÁROSBAN

.. ❖

kortársak-mesterek

Füst Milán

A magyarokhoz
Köd előttem, köd utánam...
Óda
Óda Helikon magyarjaihoz!
Öregség
Virágvasárnapi ballada
Zsoltár

.. ❖

pesti szemle

Föld S. Péter: Józan ész: oszolj!
Váncsa István: C est la guerre
Kepecs Ferenc: Ki itt a farok
Molnár C. Pál Muzeum nyitás

.. ❖

vagy szegyen pirítja,
hogy még mindig megvagyok,
jobb lenne tudni tán,
- ha már sem hazafi sem hívő
nem lett belőlem, -
hogy csak voltam,
leírva, elfelejtve, mint selejtes áru
a veszteség oldalán.

Hazám, hol otthonom!
Otthonom, hol a kalapom
a szögre akasztom.
Hazám ez az íróasztal
álmok szülője, temetője...
Ez a cellányi szoba,
a néma-írott társak a könyvespolcomon.
Hazám a szó. A Nyelv.
Az még megmaradt, minden más
csak emlék, jó is, nem is.
Ez az élet. Nem panaszkodom.

Bűnöm, hogy élek.
Halni kellet volna tán,
októberem ködös hajnalán...
De élek, - ez már visszavonhatatlan -
s ha majd lejár az időm,
egy kedves idegen
takarja majd rám a szemfedőm.

❖

Pál György: Őszi keringő

Papiruszportál
Táncsics Alapítvány
Tisztatáj
Vadalma
Irodalmi Fórum

Munkatársaink Honlapjai

Andrassew Iván
Batta Eszter
Csiki András
Kamarás Klára
Kaskötő István
Kömlos Attila
Köves József
Nógrádi Gábor
Polgár András
T. Agoston László
Váradi József
Végh Sándor

❖

Bittner János
CIVÓDÁSOK

Azt mondtad egyszer: pusztító hullámok
csapnak ki sorra a napot temetve.
De nézd, sötéten hervadó virágok
meg porladó kövek követnek egyre.

Azt mondtad egyszer: minden party végén
zombik leszünk egy durva pillanatban.
Elfojtott vágyaink a semmi szélén
lebegnek rejtve a dühödt szavakban.

Azt mondtad egyszer: tombolj, hogyha többé
a harag nem maradhat tokba zárva...
De minden egyes hangos szó, üvöltés
a lelkem üllőjén tört száz szilánkra.

Azt mondtad egyszer: mint egy amulettet,
hordom minden emlékemet a nyárról.
De nézd Ehnátont, Turnert, Szent Ferencet!
Az ő szívük kigyúlt a napsugártól.

Balázs Gyula
Intelem önmagamhoz

Vegyél egy mély-mély lélegzetet, mielőtt írnál,
S aztán írd! Talán születik egy mondat, ami jó.
Vegyél két mélyebb lélegzetet, mielőtt írnál,
S aztán írd! Talán egy kissé csinosíthatod még.
De végy három mély lélegzetet s tedd le tolladat.
Nézd magad hűvösen lelked tükörfolyosóin!

Doros Judit
Szilvalekvár, mázas bödönben

Kevés volt otthon a szilvalekvár, ezért nagyanyánk nagy becsben tartotta a hólyagpapírral lezárt, madzaggal körültekert kékmázas, lekvárral teli csuporjait. A kenyérre inkább cukrot szórt vagy sót hintett, legfeljebb hecsedlit simított, de a szilvalekvárból csak sátoros ünnepeken kaphattunk egy-egy karéjra valót. Olyankor áhitattal lestük, ahogy a kamrából előkerül a kis mázas bödön, s a nagyanyánk enyhe sóhajjal kiemel belőle pár kanálnyit. Repetázni azonban a szilvalekváros kenyérből sosem lehetett.

Pedig volt szilvafánk elég.

A konyhakertben, a hátsó udvarban, s a faluszéli szőlőben is állt belőle, és lekvárnak való szilva is termett

Millei Ilona
Így fogyunk el...

Így fogyunk el, lassan, szétszakítva,
egyik oldalon a jobb, a másikon a bal,
fölöttünk az ős-turul köröz röhögve,
ez volt a nemzet, ma ez a magyar.

Így fogyunk el, lassan, szétszakítva.
Még magyarul zeng ajkunkon a dal,
de már nem értjük, mit énekel a kórus,
ez ma a nemzet, ez ma a magyar.

Megmaradunk az idő büszke méhén, így reméltük,
most „a semmi ágán” ülünk szívvacogva,
fölöttünk az ős-turul köröz röhögve,
így fogyunk el, lassan, szétszakítva.

Kamarás Klára
Utolsó lap

Elúsznak múló széllel a szavak,
és nem marad egyetlen gondolat
csírája sem fejemben.
Csak ülök itt e koraőszi csendben
s számolgomat mi volt,
s még mi lehet,
de kérdésemre nincs már felelet.
Minden megtörtént, mit felírt a Sors,
vagy csillagok között rendelve volt.
Hiába nézek fel az égre.
Talán meg kéne nyitni végre
az utolsó lapot...
De nem!

Még egy kis végső türelem,
talán még megérdemlek ennyit,
mielőtt meglátom a Semmit.

2008. augusztus 8.

Jahoda Sándor
**Sorok egy szürrealista
festmény alá**

Még csecsemő lehettem, mikor négykézláb kimentem a tópartra, és először láttam csecsemőt a tóban. Fogatlan mosollyal nézett rám, kidülledt, kíváncsi szemmel. Nem tudom mennyi idő telt el, de láttam a kinövő fogait, láttam markánsodni arcát, gyarapodni

rajta rendszeren. Csakhogy nálunk a szilvának egészen más szerepet szántak: minden évben pálinka lett belőle. Nagypám működtette a helyi szeszfőzdet – s másokkal együtt telente ő is kifőzte a maga száz liter...

arcán a szőrt, láttam őszülni, ráncosodni, és láttam, ahogy egyenként koppintja a tótükörre sárgult, rossz fogait. Azt mondta: szeret, és hogy csókoljam meg. Megcsókoltam. S benyelt a mély...

a vendég

Pál György
festőművész, szobrász

Kérjük látogassa a művész honlapját.

A képekre vonatkozóan minden felvilágosítást a művész ad.

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskötő István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Verzar Éva
Kelj fel és járj!

A Tatárdombot megkerülte a viharos szél, ott fenn még egyszer jól összerázta a méltóságos, nehéz fellegeket, lehúzta őket egészen a földig, s mire Terike – 1911 pityergő őszén – meglátta a napvilágot, már dörgött és villámlott, s zúdult le az ég összes könnye – a fennvaló, ki tudja, miért, egész nyáron át éppen erre a napra tartogatta és gyűjtögette. Anyja három álló napig tartó kínszenvedése véget ért, s amint a bába az ölébe adta a kislányt, átölelte a pólyát s gyenge hangon megszólalt:

– Istenem! Te jány! De megszenvedtem én teérted! S mégsem levél elsőnek legény, hogy osztán a vállaidra vedd a család terhit, ha az apád s én mán nem leszünk! – Azzal imába csendült szava, s el is tartott addig, amíg odakinn erejét nem veszejtette az égzengés...

Férje léptei a tornácon lassulni hallatszódtak. A bába hívására félszegen lépett be a szobába, kalapját levéve; már tisztában várta az asszony is, a kicsi leány is. Az embernek a szó elhalt a szájáról, aggódó tekintete a feleségére esett, s egyből meglátta szemében a különös, szikrázó fényt – sose tapasztalta azelőtt –, aztán pedig szemügyre vette újszülött gyermekét.

Szent Ferenc
Lánykák lábai alatt

Mogyorófa pálca lábain
suhogva száll a lány –
oly gyors, nem éri vágy -
am utol, csak barna álmaim.

Mogyorófa pálca lábain
nem botlik el a fény,
s mint ez a költemény
vihog, öreg szívem táncain.

Napos, karcsú délelőtti ősz
incselkedik velem
(biz megengedhetem!)
Addig, míg az est nem önti bős

sírámaid szürke fejemre,
hogy ingó lábakon
miért vállalom
a magam baját küzdelemre.

Pál György: Szerzhordozák

Bárdos László
Születés

Juditnak

Ontasz, adagolsz, pocsekolsz
kérést, körmondatot, szentbeszédet.
Egy levél az, mi a célhoz
hajszálpontos úton odatéved.

Vakság s cél közt biztos inga.
Benned lakott ő, hát sose láttad.
Teret, időt kitapintva
vele nekivághatsz a világnak.

Köves József
NAPNÁL VILÁGOSABB

Világosabb már a napnál:
bajt hoztál, ha jót akartál.

Könyveket bújtál elvekért,
s az eszme mindig elvetélt.

Megsimogattál egy ebet:
vicsorgott s megmarta kezéd.

Vettedél szeretetmagot,
megnőtt s arattál haragot.

Vágytad a fénylő csillagot,
de rád csak tompán villogott.

Istentől kértél jeleket:
kicsúfolt, mint egy gyereket.
Az egyetlen kitüntetés
a tőle rád mért büntetés.

Baranyi Ferenc
LEVÉL

Így lettél több, hogy hirtelen
más földre szálltam, mint sebes szél,
azóta minden vagy nekem:
honvágy és vágy egysége lettél.
Szigorú messzeség tanít
- mérföldeket szívemre számol -
felmérni: hogyan gazdagít
szerelmet lényeggé a távol.
Ott csak részemmé tettelek,
mert jó és remekbeszabott vagy,
itt lettél mindenem: veled
már a hazám is összeolvadt,
fölerősödve ver szived:
akár falum harangja, úgy döng,
a jászkunsági ég meleg
szemedbe gyűjtve csöpp azúrgömb,
a halk budai lombokat
már hangodon hallom susogni,
egész országnyi hangulat,
mit soraidból olvasok ki,
válaszutak keresztjein
sorsom-megváltó feszülésed
üdvösség már, a sejtjeim
szívébe hintett örökélet.
El nem vehet se fény, se árny -
a hiányod már hontalanság.
Ó lányalakba-gyűlt hazám
enyém vagy - s így enyém az ország.

Royan, 1961

Baka István
A lombon átszűrt

A lombon átszűrt nap kemény
hullámú lobbal ég el,
avarrá hamvadt tiszta fény
s vad fák merev reménnyel.

Az ágak megkötött szerelme
kínjában ver, parázslík,
s szigorú békében telik be
a szelidebb halálíg.

A félelemmé vált homály
riadt sötétre gyávul...
S én itt születtem! Óv e táj,
de nem ment meg magától.

Világosabb már a napnál:
hatni hiába akartál.

Márton Levente
A halál muzsikása

Zenélj! Zenélj vad hegedűs!
S minden pengetés egy élet.
Néha tépd, szaggasd a húrokat
Máskor játssz lassan, szelídet.

Néha hárfázz, vagy zongorázz
Fuvolára, orgonára tévedj,
De sose lejtsd ugyanazt,
Ne oly egyszerűn, mint az élet.

Csodás vagy, bárhogy is zenélsz
Mégis csak könnyekre hajtasz
S akár egy húrt, akár ezret tépsz el,
Mindig megkapod jutalmad.

Fetykó Judit
A folyók

A folyók nem váltanak útlevelet.
A medence hívó ölébe árad
ki-be az emberrengeteg,
a szél a határokon át sodorja
az aranyat és a szemetet.
Egyik nagyapám minden őse
Vereckén át, lóháton jött ide,
a másik a messzi idegenből,
csak azért, hogy legyen kenyere.
Az egyik harcosan, büszkén, dacolva,
fogyva, megverve, győztesen,
hitte e föld csak övé, s volt,
hogy hitében nem bízatta senki sem;
váltott hitet, majd sokszor királyt,
túlélte mindent, azt, mit már nem lehet
— a másik bottal bírta rá fiát:
változtasson nyelvet, nemzetet.
A folyók nem váltanak útlevelet.
Kevercse most e két régi szülőnek,
hol kétlem, hol bízom a mát.
Helyettem mások hiába beszélnek,
hiszem csak, mit sok szemem lát.
Határ közel, határ távol,
vagyok egyszerre ott túl és ideát,
benn lélekben mindig velem jönnek,
rajtuk át, velük látom a mát.

Jeney András

Őszi vers

az ifjú törökökhöz

Míg szőke ruhában haldokolt a nyár,
És csomagoltak messze, fenn a darvak,
Fecskepiloták is már mélyrepültek,
Onnan vijjogva búcsúsózt a Napnak,
S újbort rendelve dalolt a víg határ –
Az ágakon csak bús verebek ültek.

Nézték, hogy az ősz rettegve télre vár,
S a nappalok az esti ködbe fúlnak,
Száras levél sóhajtva hull a földre,
Csapdát, s nem étket rejtegetve nyúlnak;
Lövés is hallik: vadászeb erre jár,
– Nyulat ha nem lel – verebeket ölve.

Darvat irigyel, és fecskét most az ősz.
Hogy mért sietnek úgy, már tudja régen;
S ő mért maradt? – mért nem szállt Délre velük,
Hisz éheznek és fázik itt a télen,
Saját borától elkergeti a csósz; –
Túrt szolgálja csak, mint annyian, kik élünk.

Hát elmegy egyszer – meglásd, hogy nem soká.
S akkor a tél majd várhat új borára,
Éretlen fürtről nem lesz mit rabolni.
A fecske is, ha visszatér – hiába;
Fészkelni nincs idő, nincs is már hová,
Tavaszhelyett csak őszt fog visszahozni.

Halottat – magtalant... S tart tovább a tél.
Örökre vége nyárnak és tavasznak,
Fióka sincs, vén darvak nem repülnek,
Prédái lesznek fák is mind a fagynak,
Tört ágakra havat söpör a szél; –
S verébnymok a hóban elmerülnek.

Pál György: Adattárolók

A szél a határokon túlról sodorja
ismét az elszánt tömeget,
a medence hívó ölébe árad,
egyre árad az emberrengeteg.
A folyók nem váltanak útlevelet.

**Németh Tibor
SZENVEDÉLY**

Lobbanjon lángra ahonnan jöttél,
csóvák fésüljék festett füsthaját,
hogya vissza ne menjél.

Emlék őrizze csak, ami rég talány,
magadba rejtett, titkolt albumod,
mi sejtelmes homály.

Az ami hozott, maradjon vakon,
ne lásson több színt, fényt, utat, s már csak
ösztönöd maradjon.

Álljon meg újra az örök idő,
mely a teremtés negyedik napján
lett csupán mérhető.

Lelkembe jöttél, s már bennem voltál,
hol hasadni fog a múlt és jövő,
ha megint csókolnál.

**Bodó Csiba Gizella
Égtájak**

Kél a Kelet.
Két karral röpteti égbe a szárnyas Napot,
hol égi mélykékben
a horizonton egy éjszakát hagyott.

A Dél delet harangoz,
rőt korong fél útját megjárta,
kerek arc ragyog a világra,
mint gyermekrajzokon, mosolyra áll szája.

Ég hídján átível Nyugatra,
morzsolva suttog földkerék fohásza,
izzó Nap, égnek kenyere,
élesztő voltál, Mindenség kovásza.

Hűl a kemence,
fény-kévéit dob hetykén Északra,
korán indult, későn érkezett
örök körforgásban haza.

Kisslaki László Ló a síneken

Az öreg ló csak úgy, feküdt a síneken. Öt perce még
kollegájával húzta a reggeli utazókkal teli omnibuszt, de
már erősen köhögött, s mikor a Nemzeti Múzeum előtti
megállóba ért, egyszerűen összerogyott.

- Nem bírta tovább. - Megdöbönt barátja
dermedten, értetlenül nézte a mozdulatlanul fekvő társát.
Nem fogta fel, hogy ez meg mit fekszik itt szolgálatban? -,
hiszen reggel még jókedvűen zaboztak a tarisznyából? -

Néhány munkás kinézésű ember, megpróbálta a
szerencsétlent az oldalának feszülve, egy kicsit megemelni
és úgy talpra állítani. Nem ment.

- Hozok segítséget! – szólt oda nekik egy cingár
kézkubonyos alak, s azzal elnyargalt a Hatvani utca
irányába. Olyan gyorsan eltűnt, hogy otthagya őrizetlen a
szeneszsákokkal megrakott kétkerekű kocsiját, aminek
eddig támaszkodott.

– Rudakat kellene szerezni – javasolta egy borszagú,
bajszos csizmakence árus; - de, hogy maga menjen el a
faemelőkért, még meg se fordult a fejében.

**Péter Erika
Nyáralkonyi álmok**

Tolakszik már az ős, az éj teste fázik,
a búcsúzó évszak sorvége kilátszik.
A fák közt susogás, denevér száll halkan,
estharang dallama sóhajt a magasban.

Suttog az alkonyszél, benne hangod hallom,
hív az ismeretlen, simogatja arcom.
A kései vendég visszahozza álmod,
estikeillattal itatja kabátom.

Lehull a szürkület, ledobja a leplet,
csendben szól valaki: Lehet, hogy szeretlek...
S nyáralmokat szül most az éj a világra,
várhat talán kicsit a halál kaszája,

mert nem halt még meg a Nap,
az árnyból is fény lett,
várhat talán kicsit
még az az Enyészet.

**Csiki András
Lenyomom a kilincset...**

Andrasew Iván
Az asztrálgémánt

Egy kopott kis emberke ült velem szemben, menetiránynak háttal, és nagyon szomorúan nézte a Déli-pályaudvart. Már amit azon egyáltalán lehetett nézni. Futkosók, cipekedők, sokpótkocsis targoncák, kalapácsos vasutasok, mozgóárusok, semmi érdekes. Le nem vette volna a szemét az ablakról, de láttam rajta, hogy nem látja, mi történik odakint. Túlnézett az embereken, át rajtuk, mintha ott se lettek volna.

Szürke, kiskockás zakót viselt, piros nájloninget, barna nadrágot, sötétkék zoknit, félrekopott, már szinte kifordult zárt barna szandált, és volt nála egy nagyon öreg, nagyon elvászott bőrű aktatáska is. Jól megtömve. Annyira érdektelennek, annyira semmilyen embernek tűnt, hogy fölkeltette a kíváncsiságomat.

A forgalmista, vagy mit tudom én kicsoda, akinek ez a dolga, megnyomta a dallamkürtöt, aztán bejelentette, hogy a mi vonatunk azonnal indul. Akkor ez a férfi föl pattant, magához kapta a táskáját, elindult, szinte ugrott a kupéajtó felé, mintha menekülne, aztán megállt, mint akit rajtakaptak valamin, legyintett, és visszaült a helyére. És szinte szégyenkezve összehúzta magát, becsukta szemeit.

Sárközi László
Boldogok vagyunk

Ahogy jössz elém, a szemem megrebben;
mindig ilyen vagy ha találkozunk:
szertelenül szabad szájú és kedves.

S bár nincs pénzünk s ma talán nem fogunk
fogunk közé tolni vagy lapátolni
semmilyen ételt s a gyomrunk morogni
kész, a szomorúságra nincs okunk:

sezöld - se barna szemed tükrében
kis, öröm ördög görögtüze villan;
már nagyon vártál! s én magamba szívтам
hajad és bőröd illatát mélyen.

Aztán valakitől suttogást hallunk:
„Undorító! Itt csinálják – nyíltan”
s nem azt látja, hogy boldogok vagyunk...

Lenyomom a kilincset, néha még most is félek,
hogy nem talállak, ha hozzád betérek,
hogy az ajtón túl ugyanaz fogad,
mit megpróbálok magam mögött hagyni,
hogy a poros polcokon semmi újat nem találok,
ugyanaz a könyv hever az ágyon,
félbe hagyva, kiolvasatlanul,
a lámpa fénye ugyanolyan keskeny és széles
csíkokat fest a falra;
néha még most is félek,
akarnám, hogy mellettem találj meg valamit,
ami ott van gondolataidban, álmaidban, mozdulataidban,
évszakoktól, napszakoktól függetlenül,
hogy valamit úgy mondjál rólam,
hogy elhiggyem más nem tenné, nem szeretné,
vagy nem így, nem ezért, nem ennyire;
néha még most is félek, csak bámulom a fényképed,
és föl-föladom magam egy magasabb rendszernek,
magasabbnak, mint amit valaha is megérthetnék;
nem ismertem semmit:
gyerekkorom színfalak mögül integet;
a szavak, a színek mik még emlegettek,
összekuszálódtak, mind foltozott, ronggyá szakadt teljesen,
bolyhos és sáros a múlt;
néha még most is félek,
van, hogy csak a sötétben, van, hogy az emberektől,
vagy, hogy nem érlek fel egészen,
hogy nem tudok szépet mondani,
hogy nem tudok hallgatni, ha hallgatni kell,
hogy nem tudok utánad futni, mert lépteid nyomtalanok,
hogy nem tudok elégszer mosolyt csalni a szádra,
hogy csak szeretni tudlak, drága kedvesem.

2002.08.18.

Nógrádi Gábor
KI VAGY TE? S KINEK?
KÉPZET, MINT A TÖBBI,

kit szétrángatnak a kapcsolatok?
Kit ölembe ölök, s eldobhatok,
mert sorsát nem formálja, csak betölti?
Kéz, öl, szív, száj életünk gyötri, gyötri;
kimászok – mocskos pára – s ITT vagyok?
Asszony, hit, kín, akarat már adott?
Lesz, aki öl, s akit én fogok ölni?
Csak egyszer hinni el: Téged szeretlek:
milliárdokból választott a rend,
mi bennem él, s oly biztos, mint a gyermek,
mely véresen öledben megjelent.
Csak egyszer, mikor nem bor, s vágy feszít,
érezni szíved dobbanásait.

Móricz Eszter
Hallod?

Hallod, hogy dübörög a csend,
hallod, hogy reszket az éj?
Csillagokkal tele a tér,
az éj már lábadig ér.
Hallod? A hold dúdol csöndben
neked, s átöleli szíved
messzi hold-karjával lágyan.
Látod a csillagokat
ott fönny, a messzi légtben?
Látod, hogy ragyognak, égnek?
Most csönd van a levegőben,
zúgó tengerár szívünkben...
Hallod, hogy reszket az éj?
Hallod?...

T. Ágoston László
Jogállamban élünk, uram...

Hajnali hat órákor arra ébredt, hogy reng a feje fölött
a mennyezet, hintázik a csillár, és a bárszékényben
örömtáncot járnak a poharak.

– Szentséges ég! – ugrott ki az ágyból. – Földrengés
van. De még milyen földrengés... Ez legalább hetes
erősségű lehet a Richter- skálán...

Odarohant az ablakhoz, hogy megnézze, mi omlott
már össze odakint, mit hagyott meg ez a váratlan
Istencsapás, meg úgy egyáltalán mit lehet tenni. Nem hitt
a szemének. Az utcán úgy jöttek – mentek az autók,
mintha mi sem történt volna. A buszmegállóban
egykedvűen ácsorogtak az emberek, és egyáltalán olyan
volt minden, mint a többi szürke hétköznapi reggelen.
Mintha egyáltalán nem történt volna, nem történne semmi.
Mintha csak az ő feje fölött dübörögne, hintázna a plafon,
de ott aztán úgy, mintha egy szőnyegbombázásnál egyedül
ő lenne a célpont.

Pál György: A paraszt halála

gondolatok

Szerkesztő: Aszalós Sándor

Aszalós Sándor
Olimpia után

A pekingi olimpiai játékokon ¹ minden idők egyik leggyengébb magyar szereplését láttuk ugyan, de nem volt kudarc még akkor sem, ha a sportszerető közvélemény ezt a szereplést feltétlen kudarcnak élte meg. A sportsikerekből vagy éppen kudarcokból nemzeti sorskérdést csinálni ostobaság.

A 2000-es Sydneyi olimpián 199 nemzet vett részt 28 sportágban és 300 versenyszámban zajlottak a versenyek, míg a pekingi olimpián rekordot jelentett a résztvevő nemzetek száma - 204 - és az is, hogy ezúttal már 87 nemzet képviselői jutottak éremhez, közülük négy most először örülhetett "dobogós" helyezésnek. A pekingi olimpián ugyan 28 sportágban, de már 302 versenyszámban mérték össze tudásukat a sportolók. Ha összehasonlítjuk az első athéni olimpiai játékokon résztvevő országok, versenyszámok és sportolók számát, a

különbőségigantikus² de ez az összehasonlítás csak a statisztika szempontjából érdekes, egyéb jelentősége már nincs. A sportágak száma olimpiáról olimpiára növekedett, így szükségessé vált 10 000 főben maximálni a játékokon résztvevő sportolók számát, ezért előselejtezőket rendeztek - amelyek olimpiai jelzőt kaptak - illetve un. kvalifikációs szinteket állapítottak meg.

Az utolsó három olimpián már ugyanúgy érvényessé váltak a kor általános alapelvei, a gazdaságosság, a pénzkereseti lehetőség megteremtése, a termelés és fogyasztás, amelyek igen erős szabályok, ugyanakkor semmilyen nemes eszmét nem képviselnek. Más szóval, a globálizáció az olimpiai játékokat sem kerülte el.

Az olimpiai játékok immár nyílt versenyekké váltak, azaz a profik és az amatőrök számára egyaránt nyitottnak tekinthetők és ma már kőkemény üzlet. Így az olimpia az idők során a világ egyik legnagyobb gazdasági hatású rendezvényévé vált. A jelenlegi olimpiára Kína – nem hivatalos adatok szerint – 41 milliárd dollárt (6560 milliárd forint) költött, ami közel négyszerese annak, mint amennyit a 2004-es athéni játékokra fordítottak, és mintegy fele Magyarország éves költségvetésének. De az olimpiai "üzletnek" jelentős a bevétele is, melyből a NOB is részesedik. Míg a Nemzetközi Olimpiai Bizottság 1980-ban 88 millió dollárt keresett az olimpián, addig a 2004-es athéni játékokkal záruló négy éves időszakban már 4,19 milliárdot és előzetes becslések szerint a pekingi olimpia után a NOB bevétele az 5 milliárd dollárt is meghaladja. (Igy érthető a NOB részéről az, hogy szó nélkül tűrte az emberi jogok korlátozását Kinában.)

Magyar szempontból is észlelhető az olimpiák üzleti jellege, mely nemcsak az olimpiai felkészülésre fordított állami pénzek növekvő nagyságában mérhető, hanem abban a negativumban is, hogy sok más ország olimpiai bizottságaival ellentétben a szponzorpénzekért történő versenyfutásban is lemaradtunk.

Ennek ellenére nehezen képzelhető, hogy csak a pénztelenség a magyar sport baja.

Az egyik fő probléma, a magyar társadalom jól érzékelhető szemléletében található meg, mely szerint mindent az államnak kell megoldania, mindent az államnak kell vállalnia. Ennek a szemléletnek köszönhető a társadalmi átalakításokkal – magyarul a reformokkal – szembeni ellenállás.

A sportirányítás 1988 óta nem változott, azóta is egy szűk klikk kezében összpontosul. Nem véletlen ez a változatlanág, hiszen ez a klikk mindig összezár, ha valaki kívülről a MOB vezetése közelébe kerülhet, hiszen számukra kiváló üzlet a MOB, mert innen szép karriert lehetett befutni. A hazai sportelit a mai napig is a szocialista békeidőben megszokott felfogásban, szellemiségben gondolkodik, és képtelen bármilyen pozitív váltásra, hiszen a „régii időben” a sportállások sokasága, a kimeríthetetlen dotáció és a bőkezűen osztogatott előnyök jellemezték a sportágazatot, melyhez a sportelit napjainkban is mint privilegiumhoz keményen ragaszkodik, és úgy véli, erről az államnak alapvető kötelessége gondoskodni.

A MOB 166 tagja között több az igazgató, aligazgató, főtitkár, titkár, tisztségviselő stb mint több tucat vállalkozásnál összesen. A MOB tulajdonképpen egy posztkommunista sportbürokratikus intézmény, hiszen számtalan vezetője, tagja, és elnöke is, a Kádár rendszer kegyeltjei voltak. Maga Schmitt Pál a MOB jelenlegi elnöke, aki kezdetben a szállodaiparban igazgatóhelyettesként dolgozott, majd a Népstadion és Intézményeinek főigazgatója, (1981-83), az OTSH elnökhelyettese (1983-86) - miniszterhelyettesi rangban - a MOB főtitkára (1983–1989) volt. Szép, irigylésre méltó karrier a rendszerváltás előtti időben. Jelenleg a MOB elnöke, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagja (1983-), és főállásban Európai Parlamenti képviselő. Természetesen a főállását kivéve minden más társadalmi munkában végez, melyekért fizetést nem kap - mondta több interjú során Schmitt Pál. Elhiszük neki, csak azért a költségtérítések összege jóval meghaladja a „társadalmi munkás” állásaiban egyébként a szokásos javadalmazási szintet.

A Magyar Olimpiai Bizottság a magyar sport egyik alapvető szervezete mely a Sporttörvény szerint közreműködik az olimpiai központok fejlesztésében, illetve szakmai tevékenységének kidolgozásában, és dönt a rendelkezésére bocsátott állami támogatásról.³A MOB feladata többek között a saját alapszabálya 4 §-ban olvasható:

5) A Nemzeti Sporttanácsba delegált képviselője által részvétel sport állami támogatásának mértékére, az állami támogatás elosztásának elveire, arányaira és alapvető irányaira tett javaslat kidolgozásában.

6) A sporttal kapcsolatos jogszabály tervezetek véleményezése, a sporttal kapcsolatos kormányzati intézkedések kezdeményezése.

7) Javaslata kidolgozása a versenysport és utánpótlás nevelés támogatására és a támogatás felhasználására.

8) A sportmozgalomban ható káros jelenségek – elsősorban a meg nem engedett teljesítményfokozó szerek, készítmények és módszerek alkalmazása – elleni fellépés a hatályos magyar jogszabályoknak a NOB és a WADA szabályainak, elveinek figyelembe vételével.

9) Közreműködés az olimpiai központok fejlesztésében, illetve ezek szakmai tevékenységének kidolgozásában, sportszakmai felügyeletében.

Nem kevés feladat és úgy vélem, ilyen jelentős intézmény vezetését három másik állást betöltő személy társadalmi munkában nem tudja megfelelően irányítani.

Dr.Schmitt Pál a személyes blogjában azt írta: "Láttuk, hogy az állami költségvetés a legfontosabb időszakban, a hallatlanul költséges kvalifikációs versenyek idején vagy nem tudja, vagy nem akarja a vetélytársakhoz hasonló mértékben támogatni a sportot, az olimpiai felkészülést", de Ő korábban azt állította egy lapinterjúban, hogy „szégyenletesen keveset költ a magyar kormányzat a sportra”

Aki a sportért felelős vezető a gondolatait így fogalmazza meg, az nem alkalmas semmilyen vezetői pozícióra. Neki tudnia kell azt, hogy miképp is alakultak az állam részéről az olimpiai felkészülés támogatása. Ha a három kiemelt szakágazatot nézzük, – kajak-kenu, úszás és vízilabda, és a vívás - akkor a következőképpen alakultak a MOB részére az állami kifizetések:

Pekingi olimpia: 1,065 milliárd Ft, Athen: 536 millió Ft, Sydney 466,7 millió Ft, mely szerint a mostani olimpiára a három szakág részére adott állami támogatás majd duplája volt az előző olimpiai játékokra biztosított pénzeknek. A Gerevich-ösztöndj idén összesen 565 milliós támogatást kapott, ezen felül a sportolóknak nyújtandó extra támogatás 60 millió forint volt, mely összességében az olimpiai kvótát szerzett sportolók kaptak havonta legalább 100 ezer forintot az olimpia előtti három hónapban.

Ezen kívül az állam biztosítja a MOB működési költségeit és valamint a pekingi olimpiára történő kiutazási költségekre, a formaruhákra további 430 milliót kapott a MOB az államtól. Nem haszontalan megemlíteni azt, hogy a szervezet 2007-ben több mint 800 millióból gazdálkodott, ami, nem kevés pénz!

A MOB azért részesül jelentős állami támogatásban, hogy a magyar sportolók zavartalan olimpiai felkészülését és eredményes szereplését biztosítsa, ez az alaptevékenysége, ezért hozták létre ezt az intézményt. A sportra szánt állami pénzeket a MOB osztja el, ezért egyedül csak a MOB tartozik felelősséggel. (Szeretném megjegyezni, hogy a sportszövetségeknek adott éves támogatás Sydneytől Pekingig 136 százalékkal emelkedett. Abszolút értékben ez 2000-ben 1,164 milliárd, 2004-ben 1,669 milliárd, idén pedig 2,531 milliárd forint volt.) Azon el kell majd gondolkodni, hogy a három arany, öt ezüst, két bronzal éppúgy el kell számolni, mint a közvetlenül az olimpiai felkészülésbe befektetett több milliárd forintnyi közpénzzel.

Az athéni olimpia óta köztudott, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság semmiért sem felelős, legkevesebé a doppingesetekért, mert azok kiszűrése, megelőzése állami feladat - jelentette ki a MOB elnöke. Viszont a MOB alapszabálya egyértelműen rendelkezik erről: „A Magyar Olimpiai Bizottság elfogadja, munkájában érvényesíti, és tagjai útján betartatja a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és a WADA (World Anti-Doping Agency) doppingellenes szabályzatát.” Láthattuk, hogy Athen után semmi következmény nem volt, mintha semmi sem történt volna, sőt a doppingolásért az állam a hibás, ahogy a MOB vezetői ezt többször tudtára adták a polgároknak, Peking után azt is tudjuk, hogy eredménytelenségért is az állam a hibás.

A doppingolás nem új keletű volt az olimpiák magyar történetében, mert Szöulban Csengeri Kálmán és Szanyi Andor súlyemelőktől buktak meg a tiltott Stanozolol használata miatt. Ambrus László a súlyemelő válogatott akkori vezetőedzője 1989-ben azt nyilatkozta, hogy a Stanozololt, a sportvezetés hozatta be 2500 márkáért, és ezt a tatai edzőtáborban osztották szét a versenyzők között. Erről Schmitt Pálnak is tudomása volt, miképp a további évek „dopping-politikájáról” is, melyről dr. Szerdahelyi Szabolcs a sportegyesületek egykori vezetőorvosa is beszámolt. A legfelsőbb sportvezetés tudtával történtek a doppingolás előkészületei, és erről először a Mozgó Világ 1986. márciusi számában lehetett olvasni dr. Szerdahelyi Szabolcs cikkében. Ebben az írásban fogalmazták meg, hogy a doppingoláshoz nélkülözhetetlen különféle kísérleteket 1984-ben a tesztoszteronnal majd 1988-ban a Stanozolollal is elvégezték. De a MOB felelős vezetői máig kis gyerekként csodálkoznak azon, melyről bizony nemcsak tudtak, hanem közvetve közreműködői voltak.

A MOB – természetesen - politikamentes, még akkor is, ha elnöke egy párt alelnöke, illetve több vezetőségi tagja részt vesz pártrendezvényeken, és politikai véleményeket nyilvánítanak mellyel hiteltelenné teszik a sportvezetői tevékenységüket. A MOB egy átpolitizált intézmény ma már, melyben nem elsősorban szakemberek, hanem politikai érzelmekkel teli, párt kötődésű vezetők gyülekezete.

Az egyértelműen bebizonyosodott, hogy a MOB ebben a felállásban alkalmatlan arra, hogy lebonyolítsa a következő olimpiai ciklust.

Egy polgári társadalomban nem az állam irányítja a sportot, ennek megfelelően a főszerepet az autonóm sportszervezeteknek, sportszövetségeknek, a MOB-nak kell vállalni. Az is nyilvánvaló, hogy nem lehet a politikai elit propagandaeszköze a sport. Az államnak segíteni, támogatni kell az autonóm sportmozgalmat, sportra fordított pénzek elköltését ellenőriznie kell, és az élsport számára piaci feltételeket kell teremteni, mert az nem megoldás, hogy a politika több milliárdot költson a sportra az adófizetők pénzéből.

A sport állami támogatása az iskolai sport, egyetemi–főiskolai sport, szabadidősport, tömegsport területén indokolt, az élsport részére adandó támogatást felül kell vizsgálni és teljesen új szempontok szerint kell megoldani. Az nyilvánvaló, hogy az olimpiai mozgalom, a mega-sport rendezvények rendezése állami támogatások nélkül ma még nehezen oldható meg. Az államnak arra kell törekedni, hogy a sportban sportvállalkozások alakuljanak, vagyis a sportpiac kialakulását kell elsődleges feladatának tekinteni. Az élsport a magyar kultúra része, így az élsport anyagi terheinek nagy részét is a magánszférának kell elvállalnia. Az élsport és közösségi sport (tömegsport) két alapvetően különböző dolog. Az államnak nem kötelessége az élsportba sok milliárdot pumpálni.

A jövődi Olimpiai Bizottságnak egyik legfontosabb feladata a magánszféra megszervezése, mely feladathoz hozzáértő, becsületes, értelmes vezetők, és dolgozni tudó tagokra van szükség akik nem a Kádár rendszerben szocializálódtak.

A gyengébb olimpiai szereplés és a sportvezetők feletébb cinikus megnyilvánulásai „minden sportszerető polgár” számára több mint kellemetlen volt. A hangulatot a különféle internetes fórumok hozzászólásai, blogbeírások és a különféle beszélgetések pontosan megmutatják. Magam is több emberrel beszélgettem, vitattuk meg a kialakult helyzetet, elemeztük a lesüllyedéshez vezető eseményeket, viselkedéseket és felfogásokat. Egy orvos barátommal történt értekezéseink konkluzióit írom le:

Úgy látjuk, hogy az olimpiai gyenge szereplésnek van egy alapvető oka is: a magyar társadalom lelki beteg. Beteggé tették a politikai csatározások a hatalomért, mely során csak negatív hatások töltötték be a társadalmat. Egy társadalom építésébe sehogy sem fér bele az egészséges lélek szánt szándékkal történő megroppantása, mert ez a társadalmat alkotó emberek önbizalmának, teljesítőképességének leromlásához vezet.

Az ország polgárai is "sportolók", akik itthon is és a nemzetközi porondon is csak akkor érhetnek célba, akkor lehetnek elégedettek, ha a küzdeni akarást, az önbizalmat, a pozitív gondolkodást nem ölik ki belőlük. Ha

tudják, hogy saját magukból kell kihozni minden nap a maximumot és akkor van remény a "győzelemre", más ezt helyettük nem teheti meg, de ők képesek erre! Ha egy edző a versenyzőnek csak a negatívumokat vágja a fejéhez, ha a depressziót gerjeszti, edzőségéből eltávolítják. Tulajdonképpen a politikus is "edző", akinek legfőbb feladata a polgárok teljesítményéhez a lehető legjobb körülményeket kell biztosítani. Lelkileg is.

Ha a politikusok hisznek abban, hogy az ország polgárai képesek a lehető legtöbbet, legjobban kihozni magukból, akkor az ország lakosai is hisznek a politikusokban. Vagyis normális egészséges társadalmi légkör keletkezik, ahol a nyugalom, a lelki és szellemi biztonság és a bizalom létező dolog. Mely elengedhetetlen feltétele egy sikeres jövőnek, egy jó szereplésnek.

A sport és a kapitalizmus keretei közötti élet teljesítményei között igen sok párhuzam vonható. Megfelelő teljesítéshez akár a sportban, akár a társadalom más sejtjében, bizakodás, hit, egészséges küzdeniakarás és a test, a szellem állandó karbantartása, fejlesztése szükséges.

De hat évig folyamatosan negatívumokat hazudni, a kilátástalanságot sulykolni az emberek fejébe, az a legnagyobb bűn, mert ez mérgezi a lelkeket és megbocsáthatatlan károkat okoz a nemzet egészségében. Ennek eredménye volt látható az olimpikonok jelentős részénél, a hit megroppanása, a félelem, az eleve lemondás, az akarat hiánya. Ez a szándékos lélekmérgezés eredménye, ezért láthattuk a kínlódó sportolókat, a tényekkel mit sem törődő cinikus és a posztjukat féltő sportvezetőket, akik a felelősséget nagy energiával másokra igyekeznek hártani.

Azt a kárt, amit a Fidesz kommunikációja okozott a magyar társadalom lelkében, évtizedeken keresztül sem lehet helyrehozni, mert az emberek többségének a hite az ország jövőjében és a bizalom a politikusokban elszállt.

A legcinikusabb sportvezető, Schmitt Pál a MOB elnöke kijelentette, hogy „Gondos és tárgyilagos értékelésnek kell következnie, mert az ország minden sportszerető polgára tisztában akar lenni azzal, hogy mi miért történt”.

Ezzel a kijelentéssel teljesen egyet is ért minden sportszerető polgár, csak ezt a „tárgyilagos értékelést” meg kell előznie a MOB vezérkarának lemondása, vagy menesztése, és a MOB teljes, radikális, valóban politika mentes átalakítása.

„Régi tömlőbe nem lehet új bort önteni”

-
- 1./ Pekingben a 29. nyári olimpiai játékokat rendezték
 - 2./ 13 ország 295 sportolója 9 sportág 43 versenyszámában állt rajthoz.
 - 3./ Sporttörvény 38. § (4.) c) ill. (6)
 - 4./ MOB Alapszabály VI. FEJEZET 30.§

elfeledettek

Szerkesztő: Fetykó Judit

Egyetlen művészet sem csupán a nagyokból táplálkozik. Ők sem nőhetnének meg a kisebbek nélkül, az irodalomtörténet folyamatosságát ezek az utóbb kevésbé ismert vagy elismert szerzők tartják fenn. Közülük válogatunk, hogy kiemeljük őket a feledésből. Legalább a tudat, tudatunk következő „kihagyásáig”.

Dr. Bárdos László
irodalomtörténész

Marconnay Tibor

1896-1970

EZER HOMÁLY TAKAR

Ti nem hiszitek el az én szomorúságomat,
nem is hihetitek. Messze van és ezer
homály takarja.

Csupa zavar van köztünk. Irigyen gondoltok
ragyogó szavaimra, melyek a kacagást, a vig
életet dicsérik.

És arra gondoltok, hogy apám gazdag ember,
de azzal már nem törődtek, hogy el kellett hagyni
atyámat, anyámat s mindenkit, akit szerettem

IFJÚSÁG

I.

Az első tavasz

Mily különös volt az első Május, amely
diákkoromban hirtelen csapott le életemre.
Átnéztem a könnyecseppes ablakok ezüstjén.
Hangtalan pergett a langyos záporosó.
Tűnő utakon s párolgó, messze mezőkön
zavarban, mely a teremtés-előtti

s el kellett hagynom szülőfalum gyönyörű
mezőit is, melyek ha eszembe jutnak,
zokogva riadok.

Mit tudtok ti arról, hogy minden órában
éles tüvel szurja szívemet a bánat
azért, mi visszahozhatatlan.

S mit tudjátok ti, átvirrasztott
éjszakákon mint reszketnek idegeim,
ujjaim sajognak az írástól s szemem véresen
izzik, mint a parázs.

Mit tudtok ti az én szenvedésemről,
amely gyötör, hogy lelkemet kiterjessze
messze fölétek, a magas világba,
ahogy kiterjeszti szárnyát a sas.

Bizony, most unalmas nektek e Lélek.
De ha majd Gyötrelmem utolszor vonaglott,
megüt bennetek elektromos árama:

«Ez költő volt.»

S megértitek: szegényebb lett az élet.
És gazdagabb. És hosszú idők multán
kimondja egynémelyitek:

«Fömládozta magát. Bár a martírság ellen
fente mindig szavát.» Hamis idézetekkel
lesz tele szájakatok és nagyszerűen árva
hantomra hullatjátok ostoba könnyeiteket.

ELHAGYOTT NŐ PANASZA

Oly nagy az én szomorúságom, mint a siető kiábrándulás,
mint a közönyös, megállíthatatlan alkony.

Valaha engem szeretett az én szerelmesem
s hittem, hogy a legszebb s legigazabb vagyok
az asszonyok között, mert Ő hajolt le ajakamhoz.

De nem lehet arra kérni a napot, hogy el ne búcsúzzon,
mikor érkezett az alkony ideje:
ezért tártam én is hiába két karomat
távozó kedvesem felé: nem törődött velem
s büszke, nagy szeme talán észre sem vette megcsukló
térdemet.

S most elhagyatva vergődöm lezuhant trónusom porában.
Bálványozó könnyek fátyolozzák szemeimet
s nincs boldogság, nincs szerelem, melynek tükrében
megláthatnám bemocskolt, fejedelmi Arcom.

Ó, mily paránnyá lettem egyszerre, bizonytalan! Senki!
Most nem a szerelmesem szemével látok,
hanem a magam alázatos, tétova pilláin át
dereng az életem.

S most már tudom: így kell hogy lássak egész a halálig.
Egyedül vagyok! És egyedül kell megpillantanom
testemnek és lelkemnek minden gyarlóságát.

időkre emlékeztetett, a sál s a gőz
káosszá egyesült. És én egy gögös, szürke
régi kastélyba zárva, lustán, lázasan
néztem a túlaradt ereszek zuhanó
vizeit, amint tengert idéző térképekké,
óriás pocsolóvá ölelkeztek a nagy udvaron.
Csüggedten virultak a májusi lombocskák,
melyeken imbolygott a csillámló esőcsepp.
S a gesztenyefák ázott rügyei
furcsán fénylettek, mint a nedves enyv.
S egyszerre elfordultam zárkózott udvarunktól.
A falu felé rebent szemeim forrósága,
viskók felé, melyek a nagy határra nyíltak,
hol ázott lóherföldéken túl kóbalszín hegyek
vitorlát feszítettek álmaim ladikjára.
Azonban előttem pár ölnyire
ut partján árkokban, kávészínű
buborékos vizek rohantak s meztelen
libák, kacsák, parasztfiúk és lányok
siettek az árral, a disznóusztatóhoz
vigán, zajosan. S mögöttük az ólmos
égbolt feszült az üde-zöld mezőkre.
S én lázzal lestem karcsu, szüziés
lányok fehér, foszforeszkáló térdét
S az egy csudás és távoli, megváltó
szenvedélyt áhitottam. De csak vad zavar
volt minden pillanat s az ingerlő leányok
elérhetetlen térdei gunyolták vágyamat.
Börtön-szobámból némán, keserűn
figyeltem a szegény, szabad, cigányos csapatot.
És szörnyü akarások csikorogtak csontjaimban
miközben a komor falitáblán a száraz
unalmas kréta sikoltott egy latin szót.

II.

Igy vágattam egykor
Sokszor, de sokszor ringatja vérem
diadalos, emlékes, őszi verőfény. –
Gyönyörű volt a hajnal s kilovagoltam
piros-arany erdőbe. A fák koronáin
az éjszaka gyöngyös homálya lengedezett még.
És hirtelen mély titkos fékezetlen
szilajság gyujtogatta akaratomat.
Gyászosan csüngő ágak alatt, vörös avarban
kanyargott az ut: mindig csak előre!
Olykor a nyeregkápára s a ló nyakára hajoltam.
S a barna tar ágak mégis csak horzsolgatták
kipirult, fiatal arcomat. Bántam is én!
Olykor egy őz suhant el a sűrű bozótban,
s nyulak rebentek a fénycsíkos pagonyon által.
Olykor egy árny: félig faun, félig kísértet
borzongatta s ujjongtatta a vérem.
A Mult! Aztán megint a pillanat
A pillanat! Az ifjuság! S a karcsu
szüsz, reszkető nyirfákat s a fagyos-kék
őszi égbolt fátylas felhőit mennyei
élvezettel éreztem testvéreimmé.

A tél kúszik szívembe. Börzalmasan fázom.
Könyörtelen éj érthetetlen vihara zilál.
Így kell kitapintanom testemnek, lelkemnek gyarlóságát.
Magam vagyok! sötétben ténfergek, elesem
mint csecsemőkoromban, mikor először engedte el kezemet
az anyám.

S csüggedten, zokogva várom a Hajnalt,
mely talán elűzi majd fájdalmas szerelmem lidérceit,
megmutatja, ki vagyok s megtanít egyedül járni.

ÉLETRAJZ

NYÁRFA

Forrón susog a nyárfa ia,
Bűvös nagy őszi estbe,
Talán egy sebesült vitéz
Vergődött itt, elesve.

Holdfény, alföld, és távolabb
Lágy halom barna púpja,
Milyen harcost kapartak el
E hajlatnál? ki tudja?

Tán élet katonája volt,
Talán halál lovagja,
Villámsújtotta fűz hajol
Rezgőn a halk patakra.

Rezzen még ága gyors vizen,
Furcsák az éji rajzok,
Holdas hegedű-húr üzen
Rémlik, hogy engem ajzott.

S oly tájon áll magányosan
Borús mezőn a nyárfa,
És mintha minden lombja már
Gyászosan citerázna.

Csillagos holdsarló alatt
Egy vagyok én s a lombos
Öreg fa: minden levele
Velem együtt dalol most.

Bizony, egy sebesült vitéz
Vergődött itt, elesve,
Forrón suttog a nyárfa is,
Bűvös, nagy őszi estbe.

Lelkesedés, csupa láng lettem hirtelen.
Fölágaskodtam a kengyelben s a hódítók
diadalmámora zuhogott ereimben s megsejtettem
az új, nagy egyetlen tavaszt, az én
tavaszomat! Ugyanakkor kibuggyant ajkamom
az üde, ragyogó, szüz, ujjászületett
költői sor. Kevélyen ágaskodtam
s már irtam is. Gyors betűket egy ringó
papirszeletre. S tündökölt az új
hajnal érintetlen boldogsága szememben.
Kezemből kiejtettem a gyeplőt, vitt a jó
paripa a vadonban. Dobbanó
patája alatt vén bükk lombja vérzett.
Érzéken csillámló tavak s mocsarak
tünedeztek s mezitelen, olajbarna
bozótok ugrottak sűrűn élénkbe.
És én vadul, bolondul irtam a nyeregben
s vasderes paripám vitt, mint a végzet.

HAJNALTÓL ESTIG

Nézd, hogy lendül ki hullaszín homály
dunyháiból a fényes, ébredő test,
e nyugtalan és mégis révedő rest
álom, mely tenni tud, hogy állj s csudálj.

Hamar tüzében ég a messze táj,
a friss pázsitra árnyal, fénnel ő fest
mezőkre hullat déli, buja szóttest
s színével szaggat kábít a szeráj.

De jó az est. Erdőt rezget fuvalma,
bús ágak végein bronz gömb az alma
s a kobalt égen hold száll. Ne beszélj!

Zeng a harang. S a szertepazarolt hang
búrája rád borul. Nyűgöz a roppant
tülkös, zömök, bölényfekete éj.

Pál György: Ártér

Tegnap este én voltam a legszegényebb vacsorázó a vendéglőben,
 hol fehérén terített asztaloknál szivaros férfiak és bundás nők szórakoztak.
 Mikor belépett egy didergő, pici lány, angyalian,
 talán hat éves sem lehetett még s szótlánul
 vitte kosarát gyenge karján, a kosárban virág volt.
 Jól esett látni ezen a nyirkos őszi estén a virágot
 s ő hozta, hozta felém, de én elfordítottam tekintetemet,
 arra gondolva, hogy nekem két gyermekem van s nem tudom
 mit adjak nekik holnap, hogy neveljem őket holnapután
 s ezalatt a szegény pici virágáruslány továbbshant halkan,
 mindenfelé kínálva borzas és mégis üde virágcsudáit
 a jóllakottan feszengő uraknak és nőknek hiába kínálta,
 sorra visszautasították valamennyien, még a
 szerelmes párok is bosszankodva fordultak el tőle.
 Ó, mily gonosz világ ez, amely nemcsak eltüri, de előidézi,
 hogy ez a tiszta fehér gyerekarcs keserűen eltorzuljon,
 erre gondoltam, ámde megpillantva a pici lányt
 láttam, semmi sem tükröződik arcán s szeme oly nyugodt,
 mintha kék üvegből volna. És hirtelen arra gondoltam,
 nem volna-e legjobb fölkelni asztalomtól, – a kicsi lány
 már a kijárat felé tartott, – s adni neki egy boldog napot.
 De ugyanekkor arra is gondoltam, hogy jobb, ha ülve maradok,
 csak hadd növekedjen az ő kicsi szívében az a keserűség,
 mint ahogy bennem is növekszik és kiárad e világ ellen,
 mely méltatlan életre kényszerít bennünket.
 Ezalatt szótlán, nesztelen, egy pillantást se vetve rám,
 oly szerénységgel, amilyenre csak a szegénység nevel,
 tűnt el a kicsi lány az ajtó mögött az őszi éjszakába.
 Folyton látom azóta csepp alakját s szörnyű életét
 a szemrehányó tekintetben, amelyet nem vetett reám
 s egyre inkább dübörgött a harag szivemben azóta,
 «hadd keseredjen el ő is, hadd keseredjen el végkép»,
 s nem hiába dübörgött, mert most határozottan érzem,
 ha akkor fölkeltem volna asztalomtól, odaadva
 utolsó garasomat, megválthattam volna magam a fájdalomtól,
 mely azóta itt hegedül a szivemen szüntelen, szüntelen.

EGY TÁNCOSNŐ PORTRÉJA

Homályos, kékes, csillogó, derengő
 a szeme. Az arca aranyból, zománctól
 van. A haja vörhenyes. Rojtos kendő
 hull le a válláról s új táncot táncol.
 És hirtelen - (fenn lobogott szoknyája, fenn még
 mint tűzfényű zászló,) - a parkettre siklott
 ahogy a hattyu suhan a tóra. S a vendég-
 sereg alig látta, hogy nincs ott
 mikor a zongorához ült komolyan
 - egy illatos fűrt árnyékolta arcát -
 és most, mint énekes arkangyal olyan
 az ajka amint figyel, hogy hajtják
 zsarnoki szép hangok új mozdulatra
 s lázadt lelkére csend szárnya terül.
 A búsul. De nincs megoldás. S leng már alakja:

JELENÉS A HÓMEZŐN

Vágyó karod szerelmes rezzenése
 mindig kísért, de most immár kísértő
 illatot hintesz a szellő elébe
 és remegtetve reszketek zenédtől.
 Képemássá lendül vágyam reszketése
 mezőn látlak mezőnek, messze útnak
 s havas, dús, lilás, csipkés táj fehérje
 fölött az én szivemben kebled duzzad.
 Gyegéd árnyas, gyöngyházszinű tájon
 kebleidet izzón bimbózni látom
 s drágamivű öved a büszke híd.
 Te karcsú lábad a táj fehér álma
 s nézek szemedbe, mennybe, kék virágba
 s kárognak a fekete fűrtjeid.

táncolni kell, tovább, szüntelenül.

VÁROSBAN

Nem érek én rá semmire ebben a városban itt,
minden reggel nagy tervekkel indulok utamra
s minden ucca messze visz, elsodor, széthasít.
Pénzt kell keresnem, pénzt, hogy életbe maradjak
és esténként fáradtan, szomorúan
nézem röptét a szabad madaraknak.
Pénzt kell keresnem, hogy minden, amit szeretek
életbe maradjon, hogy életbe maradjanak
nőim, gyerekeim: mindenki, ki szivemhez nőtt.
Igy vesz ki belőlem lassanként minden szeretet.
Ma is mennyi mindent akartam
s mily keveset tehettem.
Este van és nézem a szabad madarakat
messze repülnek,
este van és nézem a boldog fákat, mily mozdulatlan
állnak a boruló ég árnyai alatt
s én tette vagyok kárhozottva, tette a tehetetlen.
Egyszer majd eljön a végső este
s megszűnik minden mozdulatom
s megtudom,
hogy a madarak röptét s a fák nyugodalmát
szemem nem hiába kereste.
Eredj ki az emberek zürzavarából
életem, eredj! –
Fákkal, madarakkal, az egész világgal
csak így leszel egy

Az alatti szerző nevére kattintva az előző számokban közölt gazdag válogatás olvasható.

**Költő Nagy Imre, Balázs Béla, Oláh Gábor, Kaffka Margit, Rozványi Vilmos, Keszthelyi Zoltán,
Nadányi Zoltán, Bárd Miklós, Hollós Korvin Lajos, Fodor József, Gellért Oszkár**

gondolatok

Szerkesztő: Aszalós Sándor

Ady Endre

AKIK NEM HÁZASODNAK

Róma és Sztambul kultiválják ma már csupán Európában az olyan férfiakat, akik nem férfiak. Sztambulban nyílt bicskával végezteti az ügyet Mohamed helytartója, s az ő eunuchjai nem érzik állandóan balsorsukat. Szultán ő felsége eunuchjai nincsenek is sokan, s nem jut belőlük mind az öt világrésznek. Szent Péter utódjának eunuchjaival azonban meg van rakva a földkerekség minden társadalmá. Valahol csak dívik a házasság, férjek, feleségek és gyermekek élnek, ott bolyongnak ezek a családok között. Az Egyház, a pápa

eunuchjai ők a szegény római katolikus papok. Szomorúbb sorsúak a sztambuliaknál, ha valóban engedelmesek, s átokkal élők, ha nem azok. Mindenképpen a családokra épített társadalmak éhes, kóborló farkasai.

Az Egyház szakramentummá tette a házasságot, s e szentségtől éppen vigyázóit, pásztorait, papjait tiltotta el. A pápai cézárizmusnak galád, de zseniális gondolata volt ez. Ment csak Sztambul szolgálhat analógiával, a janicsárokkal, kiket elragadtak gyermekkorukban családjaitól, s neveltek belőlük a Padisahért élő-haló, vad katonákat. Rómának ilyen katonákra volt szüksége, s ezért nőtlenek a papok. Természet, ösztön, emberiség, haza hiába szólíttgassák a papokat. Se asszonyölés, se gyermeksírás ne zavarják őket, amikor szultánjokért, a pápáért harcolnak. Vagyonuk is Péterfillérre, zárdacélokra s egyéb szent miegymásra szóródják el. Így eszelte ki legalábbis az a pápa, aki a celibátust kieszelte.

S vajon van-e hasznuk a társadalmaknak, hogy a papok nem tartják be Róma parancsát? Ha léteznének szabad szerelemre épített társadalmak, ezek nagy hasznát vehetnék a csak házasságtól eltiltott papoknak. Van olyan falu, ahol tucat gyerek olyan, mintha anyjaik a plébánost csodálták volna meg. De a társadalmak ma még féltékeny alapjukként őrzik a családot és azt az erkölcsöt, melynek természetes melegágya a család. Vétek a természet, az emberek s az emberi erkölcsök ellen, ha a pap házasságon kívül szerzi, sőt nagyon sokszor a házasságok terhére szerzi meg a házasság mézét. És ugyanilyen nagy vétek a természet, az emberek és az emberi erkölcsök ellen, ha netán, kivételesen a pap komolyan veszi a celibátust s celibátus alatt szűzességet ért. Ahogyan például a szerzetesek nagy részének szent és kétségtelen kötelessége volna ez, ha teljesítenék. Mindenképpen borzasztó az eredmény: az Isten szolgája hazudik. Hazudik a természetnek, önmagának s álmainak, ha erényes. Megcsalja önmagát, megrövidíti a társadalmat, s új nyavalyás ösztönöket termel az orvostudomány számára. Máskülönben megbotránkoztatja naiv híveit, akik minden papszagos dolgot komolyan vesznek. Parázna lesz vagy házasságtörések kovácsa a pap. Kenetes ellensége, ártó veszedelme annak a társadalomnak, amelynek állítólag isteni parancsú felügyelője.

Beszélggettünk amerikai papokkal, akik egyértelműleg azt jóstolták, hogy ők öt év alatt vagy kivívják a nőülés jogát vagy elszakadnak Rómától. Az amerikanizmusnak különben is volt és van ereje még a dogmák árán is hódolásokra kényszeríteni Rómát. A legbigottabb ír papok, sőt püspökök hangosan követelik Amerikában az erkölcstelen és embertelen celibátus eltörlését. Bizonyos, hogy Amerika katolikus papsága ki fogja kívni, amit akar.

Valamikor Magyarország majdnem olyan távol esett Rómától, mint most Amerika. Sajnos, azóta s manapság Magyarország van legközelebb Rómához. Ha nincs valódi Egyház-Állam, itt van kárpótlásul a regnum marianum. Se híre, se hamva az egykori bátor magyar katolikus papságnak. A Horváth Mihályok helyébe a Mailáth Gusztávok jöttek, s Magyarország ma Európa legklerikálisabb országa.

És mégis kötelességünk szólni Magyarországnak társadalmához, elsősorban Magyarországnak magyar katolikushoz. A celibátusnak valójában nincs köze a dogmákhoz. Indítsanak nagy, nemzeti, magyar mozgalmat Amerika példájára, s kényszerítsék a pápát a celibátus eltörlésére. Annyi anyagi és erkölcsi nyavalya sanyargatja a magyar társadalmat, hogy nagy megkönnyebbülést hozna az egyik legnagyobb nyavalyának a gyógyítása. Talán elkerülhetnők Spanyolország sorsát, ha a pápai janicsárokat a házasság megengedésével emberségesebbekké s erkölcsösebbekké tennők.

Budapesti Napló 1908. január 29.

Pál György: Portré

Pál György:

Füst Milán

1888-1967

A magyarokhoz

Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok
 S azt meg kell védened. Hallgass reám. Egy láthatatlan lángolás
 Teremté meg e nagy világot s benned az lobog. Mert néked is van lángod:
 Szent e nyelv! S több kincsed nincs neked! Oly csodás nyelv a magyar. Révület fog el, ha rá gondolok is.
 Ne hagyd tehát, hogy elmerüljön, visszasüllyedjen a ködbe, melyből származott
 E nemes-szép alakzat... Rossz idők futottak el feletted,
 Megbontott a téli gond és romlásodat hozta, megtapodtak,
 Megbolygatták hitedet, az eszed megzavarták, szavak áradatával ellepték világodat,
 Áradás szennyével borították be a kertjeid, vad vízi szörnyek ették virágaid, – majd a vad burjánzás
 Mindent ellepett utána, – oly termés volt ez e térségeken emberek!
 Hogy üszökké vált minden, aminek sudárrá kelle szöknie...

De légy türelmes, – szólok hozzád, – vedd a Libanon
 Ös cédrusát, e háromezeréves szűzet, – rá hivatkozom, mert onnan vándoroltam egykor erre
 Tekintsd őt, – türelmes pártájával hajladoz a szélben, nem jajong,
 De bölcsen hallgat s vár, amíg a negyedik nagy évezredben
 Kibonthatja gyümölcsét e nagyvilág elé. S tán ez a sorsod itt.
 Ki fényvel sötétséget oszlat, holtat ejt s élőt emel,
 Borúlatodra majdan rátekin. Halld meg szavam!
 Én prófétáktól származom.

Köd előttem, köd utánam...

Mint akit hordó tetején a saját horkolása ébreszt,
 Nem tudja, mint került oda,
 Körötte pókok, dongafák s lábatlan bábok furcsa népe s fázik is...
 Ugy ébredtem rá egykor én, hogy itt vagyok...
 Ahonnan jöttem, – jobb dolgom volt ennél, esküszöm.
 Lehettem bármiféle, tetszésem szerint s nem volt szívem,
 De táncolhattam itt és ott... megértitek? Szeszéyes voltam, illanó
 S ha elfáradtam, kis körömben bárhol bujtam el, – lappangtam titkosan.
 Több rejtély volt a lét nekem s több édesség: oly jó volt álom mélye meleg
 köpenyed!
 S időnként lengedezni zúzmarák felett, vagy lenni sajátmagam jégvirág
 S pattogva, kerengőzve kivirágzani egy sötét ablakon.
 Homályos udvar ez, amelyre gondolk.

Itt életem én e lét előtt, tudom. E helyt rejtőzött álmatag'
Függőleges és lassú életem.
Egy asszony állt a kút előtt és bölcsőt ringatott...
S én néztem őt.

Zsoltár

Zenét és nyugalmat, lágy arcú gyermekeket,
Munkát, amely boldogít s nőt, aki szeret,
Megadod majd, megadod máskor...

Most megtörtén s hajadonfővel állok Eléd
S ahogy teremtettél, búskomor tekintetemmel, –
Gondjaim terhén merengek, – barna hajam eső veri
S Feléd tárom ki két karom...

S kiáltanék a mélységből, hogy halld szavam... De megismersz-e még?
Vagy elfeledtél, nem szeretsz s már jó kezed
Elnehezült szivemre többé nem teszed?
S már lázas felhőid közt sincs lakásod
S hiába várom onnan késő jeladásod?...

Ki teremtettél s megátkoztál,
Ki megcsókoltál és eltaszítottál,
Uram, én nem tudok már szólni Hozzád!
Néma lettem én s a szívem nem talál.

De majd! az idők végével talán, ha dolgom itt letelt
S ha szólítasz s megkérdesz majd tőlem: „miért fiam s hogyan?”
S e hangra, mint a gyermek, felfigyel az alélt fájdalom s e szózatod
Majd húnym szememből ismét előcsalja régi könnyeim,
Hogy ami néma már, – hová tűnt, nem tudom, de érzem, él, –
Az esengés Uram... mivoltod nagy fénytől új életre kél:
Oh akkor felmutatom majd Előtted tört szivem...
...Mi más valék, mint esengés? Hisz abból gyúrt kezéd
És nem szerettem senkit s voltam átkozott, akit az emberszív kivet...
Taníts meg rá, hogy újra áldjalak
S feledjem el, hogy nem találtalak...
Oh add, hogy elfeledjem ezt az életet!

Pál György: Szabadon

ÉLETRAJZ

Öregség

Kinn zúgott, őrzöngött az éjszakai szél.
A hálószoba némaságában pedig alig rebbent egy-egy sóhajtás.
Úgy látszik, egy ideig ki-ki azon tűnődött, hogy kitalálja, mi kopog, zúg, recseg oly irtózatosan? Mintha örültek járnának odakinn.

Először is: valami ponyvafélét dagaszt meg egyre-másra s aztán odavágja a falhoz. De mi lehet az? Odakünn semmi ponyva nincs és mért csak ötpercenként? A tetőn is nagyokat kattan, még le találja vinni a cserepet. Az előbb meg pottyanást lehetett hallani, mintha tócsák volnának az udvaron.

– Te keserű isten! – határozta el magában végül is az öreg úr és irtózatosat rugott az ágyon. – Hogy mér' ne lehessen itt rendesen élni... ezen a koszos világon... ezt a koszos pár évet... – gondolta tovább és irgalmatlan keserűségében majd hogy nem sírva nem fakadt.

– Hogy szuszognak... ezek a... ezek a disznók...! – folytatta magában az istenkáromlást.

A disznók pedig valóban már szuszogtak a félelemtől. Vagyis: elsősorban felesége: „a szegény méltóságos asszony” – ahogy magát nagyon ritkán, bágyadt kedvteléssel nevezni szokta. – Ő most ébren figyelt, – várta a robbanást s a szíve nagy lökésekkel már előre védekezett. Az éji mécs játékait nézte meredt figyelemmel, majd fölfelé aggódott, mintha onnan lesné, mikor esik már valami láda a fejére.

Óda

Aischylos: „Jobb lett volna meg sem születni.”

Oh szomorúság! A végtelen térben
S végtelen időn megálló egyetlen támasz,
Az óriás óceánon lengő kis ladik,
Otthonom, hol jól érzem magam,

Köd, amely körülvelt s nem hagyott
Látnom soha kis körömön túl
És ennen életem fényétől
Sokszorosán színes párázat,

Párna, amelyen nyughatott
A sziv, ha helyét nem lelé
E világi térben: Fantáziám te!
Könnyeimtől boldogan terhes,

Szomorúság, ó szomorúság, kiáltok utánad
Tűnő szép bánat: borodtól mámoros
Szemem már józanodni kezd.

S úgy állok itt látván ridegen magam
Az óriási lét kietlen vidékén
Tengődni, mint istentelen fűszálat,

S düh fog el és kegyetlen öröm
Úgy számolni már ennen életemmel,
Mint a mészáros méri a húst:

Mérni kis örömet és latolni bánatot,
S a kis helyet becsülni, mely nékem jutott,
S hinni, hogy az önzésem az isten, aki megvéd,
S tudni józanúl, mit ér az életem...

Oh szomorúság, mi voltál, most tudom.

S te is az idő és tér
S a világnak örök óceánja!
Rideg istenség! Ősi szilaj! Barbári nyers elem!
Nem félek többé átadni magam, –
Jőjjön acélhullámod és sodorjon arra,
Amerre hajtja majd dúrva Véletlened.

• • ❖

Virágvasárnap ballada

Győri Ernőnek

Dicsérem én valamennyi virágot!
De mindük közt a rózsá: legszebb!
Tavaszi rózsák, ti úgy ültök a fán,
Mint a kanári madár, ki hűvös tavasszal
Leült a rügyellő rózsatőre s fázván
Igen didereg szegény.

Virágvasárnap felhő, messzire szállasz!...
Hahó, ott repül egy tépett rózsakosár!
Szép a világ ma! – Szép vagy ó vasárnap! Vívják
Éneklő tornyaid az ittas egeket!
S leánykáid éneke, bástyaid koszorúja, délceg
katonáid
A mennyei lakósok csudálatára vannak!

Felülének angyalok szekérre utazni,
Holdas országúton járni, nézni a völgyeket,
S nézve a völgyeket, tóba fürödni.

S amint így utaztak...
Hol üres az éji tér s két torony áll magában,
S hol egy vad folyamnak zilipjei zúgnak,
S fenn a hidegben, hol két csillag bűgva
melegszik:
A hegyekről egy alvajáró jött szegény!

Ki nem köszönti őket: csudálkozva nézik, –
Angyalnak nem köszönt és búsan ment tovább?

S virágvasárnap éjszakáján alvó
Réteken jár és reájuk nem figyel.
És rózsákat szoritva jó szívére szüntelen
Csak feltekint a szelid holdvilág felé!

Ki messzi ment és vissza sose nézett:
Sokáig megcsudálták még az álmodót
Amig alakja az árnyba olvadó, sötét
Két torony között a messzeségbe tűnt.

Akkor megpróbálták fényes szárnyaik!
S a két torony felett csattogva fényesen
Négy arkangyal repült a holdvilág alatt,
Négy szőke angyal szállt az álmodó után
A két torony között a messzeség felé!

• • ❖

Óda Helikon magyarjaihoz!

Pályamű a helikoni ünnepek alkalmából

Az elvetett mag álmosan kelt ki belőlem...

Hangot hallék egykor, mikor még a láthatatlan Bölcselővel

Sorra jártam e föld népeit – s csak most eszmélek rá, hogy így szólt hozzám ez a hang:

Bús gondolataim, akár az őrködők, az őrző csillagok, úgy álljanak majd homlokod fölött...

Négy évtizedre ültettem beléd e hangot: vaspáncélban álljatok...

Állj talpig vasban és vigyázz, mert anyád nyelvét, akár egy marok tüzet

Kell megóvnod a pusztulástól: ez a dolgod itt. Egy láthatatlan lángolás

Teremté meg e nagy világot s néked is van lángocskád, – te vasedényben vidd e kis tüzet és meg ne állj,

Míg rejtett helyet nem lelsz, ahol megpihentek véle...

Szent e nyelv! Több kincsed nincs neked! Oly csodás nyelv a magyar. Révület fog el, ha rá gondolok is,

Ne hagyj tehát, hogy elmerüljön, visszasüllyedjen a ködbe, melyből származott

E nemes, szép alakzat... Rossz idők futottak el feletted,

Megbontott a téli gond, – és romlásodat hozta, – megtapodtak,

Megbolygatták hitedet a nyelvben, megzavarták eszed, szavak áradatával ellepték világodat,

Áradás szennyével borították be a kertjeid, vad vízi szörnyek ették virágaid, – majd a vad burjánzás

Mindent ellepett utána, – oly termés volt ez a térségeken, emberek!

Hogy üszökké vált minden, aminek sudárrá kéne szöknie...

S a rontás-bontás zaja ma is duruzsol...

Légy türelemmel, – szólok hozzád, – vedd a Libanon

Ős cédrusát, – e háromezer éves szűzet, aki türelmes pártával hajlodoz a szélben,

– vedd remekszép koronával díszes homlokát...

Az bölcsen hallgat, nem jajong és vár... amíg a negyedik nagy évezredben

Kibonthatja gyümölcsét e világ elé... S ott áll sugározva, boldogan, akár a boldog asszonyok...

...Hallgass reám kemény magyar! – kívánom e mag elültetését s természetek behordását,

Semmi mást! – S majd úgy mentek fel akkor célotok felé a túlsó oldalon...

Hol süt a nap: ... feltűnik majd a nap aranyos teste...

Azt akarom, hogy ez így legyen.

• • • • • • • • ♦

pesti szemle

...hátha valaki nem olvasta.

Föld S. Péter
Klubháló
szeptember 16

Józan ész: oszlj!

Komolyan mondom, lesül a bőr az ember képéről. Ha nem a saját szememmel látom, hanem a tévében mutatják, el sem hiszem, hogy ilyen van. Legszívesebben arra gondolnék, hogy valakik csak kitalálták ezt az egészet.

Mert az, hogy már egy parlamentet sem tudunk feloszlatni, már mindennek a teteje! Ne mondja nekem senki, hogy a mi szorgos népünk kevésbé talantumos, mint mások! Hogy alábbvaló, mint más nációk! Magyar ember ekkora szégyent még nem élt meg – talán csak az volt ehhez fogható, amikor jöttek a csehszlovákok, és a végén 4:1-re kikaptunk Marseilleben.

C est la guerre

"Szun-ce mondta: A háborút, amely az ország legnagyobb vállalkozása, az élet vagy halál alapja, a megmaradás vagy pusztulás útja [...] öt tényező határozza meg, s (hét) alapelv segítségével megállapítható a (hadi) helyzet." A hét megvizsgáltnivalóból az ötödik a következő: "Melyik hadsereg az erősebb?"

Vagyis ne támadj meg olyan országot, amelynek erősebb hadserege van, javasolja Szun-ce. Ez ugyan otromba trivialisitás, de hát az ókor legkiválóbb hadtudományi teoretikusa, ismerve az uralkodók szellemi képességeit, úgy gondolta, jobb ezt leszögezni mindjárt az elején. Ha ma élne, valószínűleg még világosabban fogalmazna, például úgy, hogy ne támadj meg Oroszországot, ám a Szaakasvili nevű, kissé hebrencs grúz uralkodó nyilván rá se hederítene. Az amerikaiak - legalábbis a Wall Street Journal szerint - ugyanezt mondogatták neki, ő mégis belefogott az ország legnagyobb vállalkozásába, azóta pedig egyhuzamban csodálkozik.

Kepecs Ferenc
Népszava
szeptember 16.

Ki itt a fark és ki a kutya?

Valakinek a hátsóját mindig nyalnunk kell! – mondogatta keserűen (és nem ilyen finoman) régi ismerősöm, akivel jó viszonyom annak ellenére megmaradt, hogy a rendszerváltás után ellentétes politikai táborban találtuk magunkat.

Ő, aki immár egy évtizede lelkes Fidesz-szavazó, a balliberális kormányok Nyugat- és különösen Amerika-barátságán akadt fenn. Amin már csak azért is csodálkoztam, mert tudtam, milyen jól ért és beszél angolul. Meg is kérdeztem tőle, mi baja az amerikaiakkal.

- Az, hogy ők akarják megmondani, mi legyen Magyarországon, úgy, ahogy azelőtt az oroszok – felelte. Ez utóbbiak iránt viszont már nem érzett keserűséget, Putyint pedig – aki akkor még elnök volt – egyenesen bálványozta. – Náluk még rend van – mondta elismerően, és minden ellenkező előjelű belpolitikai elfogultsága ellenére sem ellenezte Medgyessy és Gyurcsány barátkozását Moszkvával. „Legalább megmutatjuk Brüsszelnek meg Washingtonnak, hogy nem úgy táncolunk, ahogy ők füttyülnek - mondta.

Molnár C. Pál

ŐSZEL ÚJRANYÍLIK A MOLNÁR-C. PÁL MŰTEREM-MÚZEUM

„Egy alkalommal Ravenna mellett nyaraltam és ott a pineák erdejében sétálgatás közben néha arra gondoltam: lehet, hogy egy-egy helyen éppen Dante lábnyomára léptem rá...” – M-C. P

2008 október 10.-én, 17.30-kor, felújítás után újból megnyílik a nagyközönség előtt az 1984-ben alapított Múterem-múzeum, ahol Molnár-C. Pál 50 évig dolgozott 1931-től 1981-ben bekövetkezett haláláig. Halála után 3 évvel, a művész leánya, dr. Csillag Pálné Éva megnyitotta az ország első, festői életművet bemutató, magángyűjteményét, amit azóta is a család gondoz.